

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

ЛІТЕРАТУРА

18-2
на ~~29~~-1-22

УЧИТЕЛЬ: Др. Ірена Столяр

- 7 - Підготовка до іспиту
- 8 - Підготовка до іспиту
- 9 - Підготовка до іспиту
- 10 - Підготовка до іспиту
- 11 – Підготовка до іспиту (20 білетів)

7 Кляса — Підготовка до іспиту

1. Що таке гуманізм?

Гуманізм — це був напрямок у науці, що опієнтувався на давню класичну старогрецьку й статоримську культуру, що довів до відродження (ренесанс). Гуманізм поставив своїм гаслом свободу дослідів та вільність думки.

2. Який вплив мала реформація на Україну?

Реформація почалася в Німеччині коли Лютер увів німецьки мову в літературне життя. Реформація на Україні винесла потребу вищої освіти та кращого уладу шкіл. Під впливом реформації виступає щораз виразніше намагання наблизити літературну мову до народної мови, зробити її доступною для найширших кіл громадянства.

3. Опишіть перші вищі школи. Яка головна мета?

Князь Константин Острозький заснував першу вищу школу в Острозі й спровадив учителів з Італії й Греції. Звали її “тримовним ліцеєм”, бо навчали там трьох мов: грецької, церковно-слов’янської й латинської. В Києві Петро Могила в 1707 р заснував Могилянську колегію. Головною метою було виховати й гідно підготувати людей, що вмiли б стати в обороні православної віри проти хвиль католицизму й протестантизму й одночасно в обороні української національності, бо віра тоді покривалася національною приналежністю.

4. Що таке Голодомор? Опишіть слово “Буржуйка”.

Голодомор — геноцид українського народу 1932-1933 років коли радянська влада забрала всій харч людей, щоб примусити селян до колгоспів. “Буржуйка” це є людина, яка не подобалася радянській владі (комуністам).

1. Опишіть життя Тараса Шевченка. Чому Шевченко має таке велике значення для українців?

Тарас Шевченко (1814-1861) — видатний поет і художник. Народився у с. Моринці (Київської обл.) у родині кріпаків, усиротів у ранньому віці. Потім пан разом з іншими кріпаками забрав його до Вільна, а пізніше до Петербурга. На 24-му році життя Шевченка викуплено з кріпацтва. Згодом він вступив до Петербурської академії мистецтв. 1840 року вийшов перший “Кобзар”. 1843-1845 рр. - 1-ша подорож в Україну (як співробітник археологічної комісії). 1847 р — 2-га подорож в Україну. У цьому ж році його було арештовано на 10 років за участь у Кирило-Методіївському братстві. 1859 р. - остання подорож в Україну. 10 березня 1861 р помер у Петербурзі, перепохований на Чернечій горі в Каневі біля Києва.

Розпочав Шевченко свою творчість у дусі романтизму, передусім у баладах - “Причинна”, “Тополя”, “Перебендя”. В його історичних поемах, Шевченко з романтичним захопленням дивився на часи буйного козацького життя, сміливих воєнних козацьких походів, тужив за величавими постатями українських гетьманів - “До Основ’яненка”, “Гамалія”, “Іван Підкова”, “Гайдамаки”. Повну увагу українському народному побуту присвятив у поемах: “Катерина”, “Наймичка”, “Сова”. В його дрібних ліричних поемах Шевченко дав вуслів усім стражданням своєї душі. З драматичних творів Шевченка найзамітніша драма “Назар Стодоля”

Тарас Шевченко залишив також велику кількість малюнків і образів. Головне значення для українського народу має він як поет. Своїми повними ніжної любови, описами української природи, її краси, своїми повними захоплення й туги образами

славної минувщини України розбудив він серед свого народу почування любови свого краю, а своїми полум'ями пророчими словами запалив його до змагань, до боротьби за волю, за право до самістійного життя, за власну державу.

2. Опишіть про історичну повість "Чорна Рада" Пантелеймона Киліша.

Однією з найцінніших українських історичних повістей є "Чорна Рада" Пантелеймона Куліша. Це "хроніка" з 1663-го року. Події повісті розгортаються після смерті Богдана Хмельницького, коли Україну розділили на Лівобережну (під Москвою) і Правобережну (під Польщею). Вибирали гетьмана на Лівобережній Україні. Скликали "чорну раду" - збори всього козацтва, обравши нечесним шляхом ставленика Москви — Івана Брюховецького, який стратив іншого кандидата на гетьманську булаву — Сомка. У повісті є лінія кохання Лесі і Петра, які пройшли через випробування, але залишилися разом.

1. Опишіть про життя і творчість Лесі Українки. Що мало вплив на її творчість?

Лесья Українка (Лариса Косач-Квітка) (1871-1913) народилася на Волині в родині правника і дитячої письменниці — Олени Плічки. У дитячому віці вона тяжко захворіла, з хворобою боролася усе життя, часто їздила на лікування за кордон. Вірші вона писала з дитинства. Знала 12 мов. Три чинники, які впливали на її свідомість і творчість: оточення (мати вчила дітей українську мову й українські звичаї), природа (чудові ліси і озера на Волині) і хвороба (надає творам серйозний характер). Відомими є збірки: “На крилах пісень”, “Думи і мрії”, “Відгуки” і драматичні поеми: “Роберт Брюс” - про боротьбу шотландського народу за незалежність, “Блакитна троянда” - про життя української інтелігенції, “Бояриня”, “Лісова пісня”.

2. Опишіть про драму Лесі Українки “Бояриня”.

В основу драми лягли українсько-російські взаємини 17 століття. Українка Оксана, донька знатного козака, виходить заміж за російського боярина Степана, з роду українця. Одружившись, Степан забирає Оксану в Москву. Чужий, не милий їй світ московських людей і московських звичаїв нівечить їй здоров'я, зломлює її духовно, і вона вмирає з туги за Україною, де “Ясніше світить місяць, ніж у Московщині сонце”.

10 Кляса — Підготовка до іспиту

1. Кого із письменників-шістедесятників Ви занете? Чого їх так називаємо? Яку мету

вони ставили перед собою?

Після “подолання культу особи”, під час Хрущовської “відлиги” в літературу приходять свіжі талановиті молоді сили: В. Симоненко, І. Драч, Л. Костенко, М. Вінграновський, В. Стус, І. Світличний, Д. Павличко та ін. Характерним для їх творчості було те, що вони ставили в центр уваги проблеми особистості, її ролі в суспільстві. Вони виступали на захист української мови і культури, свободи творчості. Влаштували неформальні літературні читання, вечори пам’яті репресованих мистців, ставили замовчувані п’єси, складали петиції на захист української культури. Їх діяльність, яка не вписувалась в рамки дозволеного, викликала незадоволення влади, почався масовий тиск на інтелігенцію. Рух шістедесятників було розгромлено арештами 1965-1972 рр, але він відіграв значну роль у поширенні самовидавної літератури і головне — посиленні в Україні руху опору проти російського великодержавного шовінізму й русифікації.

2. Опишіть про життя і творчість Василя Симоненка.

Василь Симоненко (1935-1963) був одним із передових “шістедесятників”. Народився на Полтавщині. Рано втратив батька. Вчився в Київському університеті на факультеті журналістики, там почав писати вірші. Працював у редакціях газет. У 1962 р. вийшла його збірка “Туша і грім”, але в цю збірку не увійшли всі його вірші, бо цензура їх не пропустила. Ці вірші люди переписували від руки. Симоненко став славним поетом завдяки неопублікованим віршам. У творах Симоненко описав любов до матері, до родини, до народу, до України і її краси, до мови. Відомими є його твори: “Лебеді материнства”, “Дума про щастя”, “Україні”, “Світ який”, “Де зараз ви, кати мого народу”

та ін. Радянська комуністична влада знищила Симоненка, коли йому було лише 28 років,

3. Опишіть про життя і творчість Ліни Костенко.

Ліна Костенко народилася у 1930 р. на Київщині в сім'ї вчителя. З 1936 р живе в Києві.

Вчилася в Київському педагогічному інституті та Московському літературному інституті.

Працювала в Київській кіностудії ім. О. Довженка сценаристом. Вірші писала з дитинства.

Автор збірок: "Вітрила", "Мандрівка серця", "Зоряний інтеграл", яка була заборонена.

Належить до шістдесятників. 17 років Л. Костенко мовчала через повернення до

сталінізму. Широко відомим є роман у віршах "Маруся Чурай" і "Берестечко".

4. Опишіть про життя і творчість Василя Стуса.

Василь Стус (1938-1985) народився на Вінничині. Закінчив Донецький педагогічний

інститут. Служив у війську, пацював викладачем літератури, шахтарем, журналістом.

Журнал "Дніпро" друкував його твори. Поет належав до так званих шістдесятників.

Збірка не вийшла, її заборонили. Він виступив проти незаконних арештів шістдесятників,

за що його теж арештували. Його твори видали у Бельгії (збірка "Зимові дерева") і

видавництво "Сучасність" - збірка "Свіча в свічі". Це, в основному, вірші, які він передавав

з тюрми. Стуса вбили у сибірській тюрмі. Він усоблює найвищі моральні якості

українського народу. Через 4 роки його тіло перевезли і поховали в Україні. Василь Стус

не встиг написати багато творів, але будь-який його твір засвідчує свідомість високо

призначення поезії в духовному житті народу.

5. Опишіть про літературу часів II світової війни і вояків УПА.

В часів II світової війни літературу писали учасники збройної боротьби проти окупантів

України. Творчість має велике пізнавальне значення — як з ідейної, так із естетичної

сторони. Автори були люди із зброєю в руках, завши на чатах, у поході або в криївках і

в зимових бункерах. Переважно поезії, які в більшості підписані прибраними іменами-

псевдами підпільників, упістів або й зовсім безіменні потрапили на папір. Ці твори

вказують непересічні обдарування авторів. Йосип Позичанюк, відомий новеліст, військовий старшина, загинув в УПА. Позичанюк написав "В житті" - коротке оповідання як після битви сестра шукала свого брата на полі бою.